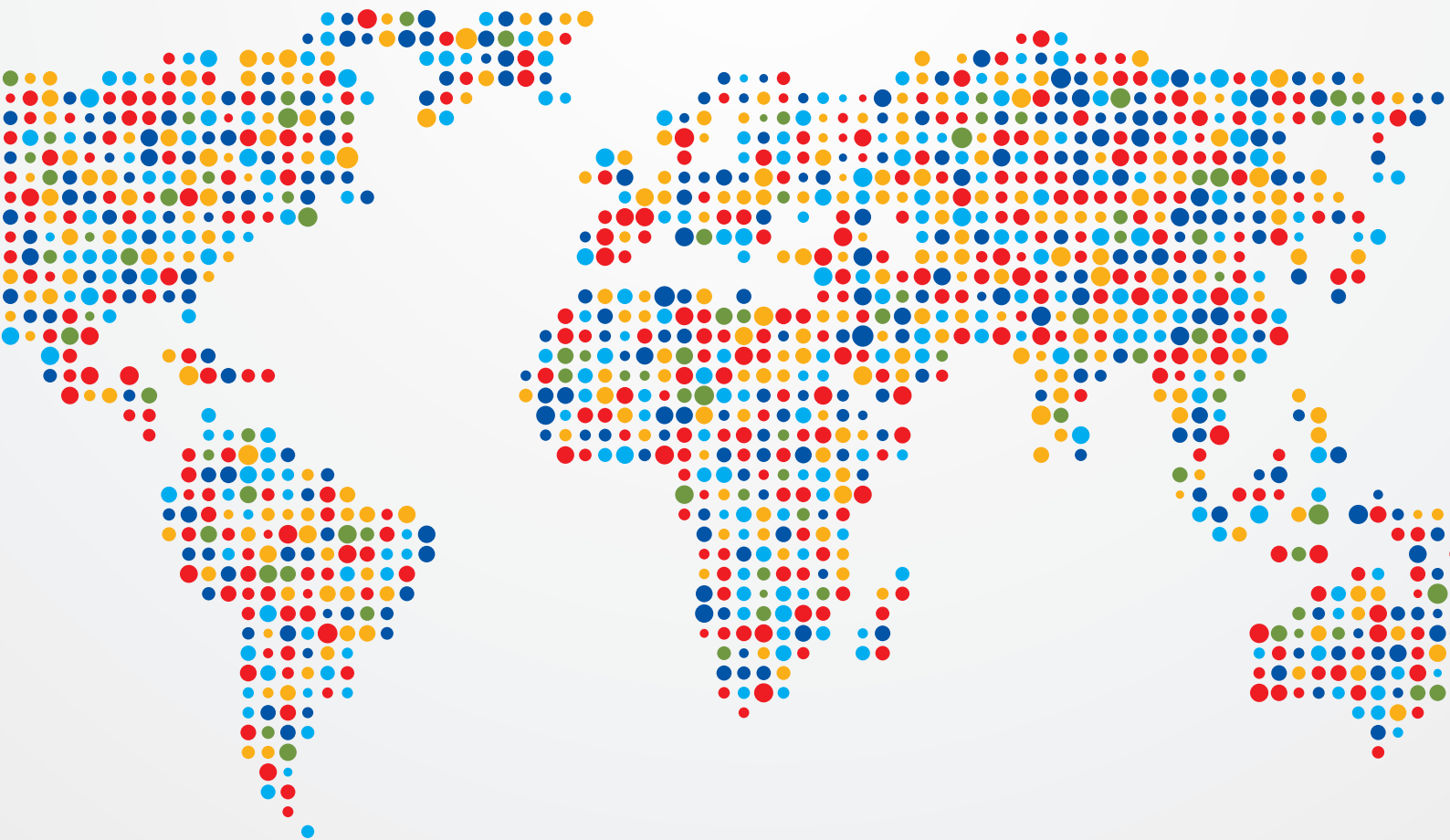

POLJSKA

PROFIL EMITIVNOG TRŽIŠTA - IZDANJE 2017.

OPĆI PODACI O TRŽIŠTU

Političko uređenje: republika s parlamentarnom demokracijom.

Površina: 312.682 km².

Glavni grad: Warszawa – 1.748.916 stanovnika.

Ostali veći gradovi: Krakow, Łodz, Wrocław, Poznan.

Stanovništvo: 38.422.000 stanovnika.

Izvor: Glavni statistički ured Republike Poljske

Dobna struktura

- 0 – 14 godina – 14,72 %
- 15 – 24 godine – 11,11 %
- 25 – 54 godine – 43,5 %
- 55 – 64 godine – 14,42 %
- 65 i više godina – 16,2 %

Prosječna starost: 40,3 godine (muškarci – 38,6 godina; žene – 42 godine).

Prosječan životni vijek: 77,6 godina (muškarci: 73,7 godina; žene – 81,87 godina).

OPĆE KARAKTERISTIKE GOSPODARSTVA

Prema procjeni Europske komisije, poljski BDP će u 2017. ubrzano rasti do 4,2 % u odnosu na 2,9 % u 2016. Prognozirani rast posljedica je obnove investicijskih izdataka te brzog rasta individualne potrošnje. Prema izvješću Ministarstva financija, stabilna situacija odnosi se i na javni

dug koji će u 2017. iznositi do 53,2 % BDP-a. Prognozira se da će se u razdoblju 2018. – 2019. stabilizirati na razini od 53 % BDP-a.

Izvor: Ministarstvo financija Republike Poljske

Makroekonomski pokazatelji

	2015.	2016.	2017.*	2018.*	2019.*
BDP, tekuće cijene (mlrd. eura)	429,5	422,6	459,2	484,2	502,3
BDP po stanovniku (eura)	11.189	11.018	12.000	12.655	13.139
Realni rast BDP-a (%)	3,8	2,7	3,6	3,3	2,8
Uvoz robe (mlrd. eura)	- 169,9	- 174,47	- 196,0	- 201,6	- 211,8
Izvoz robe (mlrd. eura)	172,2	176,3	195,7	199,8	209,3
Inflacija (%)	- 0,9	- 0,7	1,8	2,2	1,8
Nezaposlenost (%)	10,5	9,0	7,4	7,2	7,0

Izvor: IMF, Eurostat, EUI. (*) procjena

Aktualno stanje gospodarstva

Poljska je jedino gospodarstvo u EU koje je izbjeglo recesiju 2008. BDP je u posljednjih nekoliko godina rastao većim stopama od prosjeka EU. U 2017. nastavljeni su povoljni gospodarski i makroekonomski trendovi. BDP u drugom kvartalu 2017. iznosi 3,9 %. Agencija Moody's povećala je prognozu rasta BDP-a u 2018. do 3,5 %.

Prema podacima Glavnog statističkog ureda, stopa nezaposlenih u prosincu 2016. iznosila je 6,2 %, dok je u rujnu 2017. iznosila 6,8 %. Prema dokumentu Vlade Republike Poljske „Višegodišnji plan financija države 2017. – 2020.“ prihvaćenom u travnju 2017., procjenjuje se da će se stopa nezaposlenih u 2018. stabilizirati na razini od 5 %. Prema planu, u 2020. trebao bi dosegnuti povijesno najnižu razinu od 4 %.

Prosječna plaća u prvom tromjesečju 2017. iznosi 4.353,55 zlota (oko 7.755 kuna).

Stopa inflacije srednjoročno u 2016. iznosi - 0,6 %.

Vanjskotrgovinska bilanca

- uvoz: 180,9 milijardi eura
- izvoz: 184,8 milijardi eura

Utjecaj globalnih gospodarskih kretanja na domicilno gospodarstvo

Poljska je zauzela treće mjesto na popisu država s najvećim postotkom zapošljavanja i šesto između zemalja s najvećom dinamikom proizvodnje u EU. Poljska je trenutno tvornica Europe.

MEDIJI I OGLAŠAVANJE NA TRŽIŠTU

Tisak

Dnevni tisak

- Rzeczpospolita
- Gazeta Wyborcza
- Gazeta Prawna
- Polska The Times
- Puls Biznesu
- Parkiet gazeta giełdy

Bussines

- Forbs
- Newsweek
- Polityka
- Wprost
- Przegląd
- Bussines Traveller Poland

Lifestyle

- Wysokie obcasy (dodatek uz Gazeta Wyborcza)
- Twój styl
- Cosmopolitan
- Uroda życia
- Elle
- Harper's Baazar
- Zwierciadło
- Pani
- Esquire
- MailMan
- Playboy
- MenHealth

Sportska izdanja

- Przegląd sportowy
- Jachting
- Żagle
- Shape

Turistička izdanja

- National Geographic Traveller
- National Geographic Poland
- Wiadomości turystyczne
- TTG Poland
- Podróże
- Rynek turystyczny

- Wasza turystyka
- All Inclusive
- Swiat Podróże Turystyka
- Kontynenty

Internet

Glavni internetski portali

- Onet.pl
- Wp.pl
- Interia.pl
- Gazeta.pl

Publicistički portali

- Tvn24.pl
- Salon24.pl
- 300polityka.pl
- Do Rzeczy.pl
- Gazeta wSieci.pl
- Gazeta.pl
- MSN.Polska
- Newsweek.pl
- Rp.pl
- wPolityce.pl
- Wprost.pl

Blog (tematski vezani uz Hrvatsku)

- CroLove.pl
- Cromania.pl
- Polako.eu
- Chorwacjacafe.pl

TV

- TVP (TVP1, TVP2, TVP Info)
- TVN (TVN, TVN24, TVN24bis, TVN meteo, TVN turbo, TVN style)
- Polsat (Polsat1, Polsat2, Polsat News, Polsat cafe)

Radio

- RMF FM
- Radio Zet
- Polskie Radio (1, 2, 3)

PROFIL EMITIVNOG TURISTIČKOG TRŽIŠTA

Prema istraživanju CBOS-a i podacima Eurostata, u 2016. se 51 % Poljaka odmaralo izvan mjesta stanovanja najmanje dva dana. Broj inozemnih putovanja procjenjuje se na 11,3 milijuna (+ 3,7 %). Glavni motivi stranih putovanja bili su odmor i slobodno vrijeme (56,2 %), posjet rodbini i prijateljima (31,2 %) i poslovna putovanja (8 %).

U 2016. Poljaci su se najčešće odmarali u svojoj domovini (42 %), dok se u inozemstvu odmaralo njih 19 %.

Omiljene odmorišne destinacije

Poljski turisti najviše su posjećivali Njemačku (2,3 milijuna), Italiju (0,9 milijuna), UK (0,9 milijuna), Hrvatsku (0,71

milijuna), Češku (0,7 milijuna) i Grčku (0,62 milijuna). Njemačku, UK i djelomično Italiju posjećuju uglavnom zbog obitelji i prijatelja koji u tim zemljama žive i rade. Glavne zemlje u kojima provode svoj godišnji odmor su Italija, Hrvatska i Grčka. Minimalne razlike između triju zemalja mogu dovesti do zaključka da tržište umjereno raste. Hrvatska uz malo napora može zauzeti poziciju lidera na poljskom tržištu, iskoristiti priliku i pretvoriti se u *Premium* destinaciju te destinaciju posebnih interesa.

Veći je omjer gostiju koji putuju individualno, iako je i veliki broj turista koji odlaze na kružna putovanja ili odmor posredstvom organizatora putovanja.

Komparativne prednosti/nedostaci omiljenih destinacija s gledišta organizatora putovanja/gostiju

Prednosti	Nedostaci
<ul style="list-style-type: none">sigurnostmediteranska klimadobra prometna infrastrukturakulturna baštinaprirodna baštinanautički turizamgastronomijaaktivni turizam	<ul style="list-style-type: none">skupoća prehrambenih proizvoda (prije svega sezonsko voće i povrće)nedovoljan broj parkirnih mjestanedostatak informacija na poljskom jeziku (brošure, korisne informacije, internetske stranice, jelovnici i sl.)

Navike putovanja

Prevladavaju putovanja zrakoplovom čiji udjel svake godine raste, a u 2016. bio je 48,3 %.

Udjel individualnih putovanja povećan je na 66 %, a svaka četiri putovanja organizirana su preko putničke agencije (25,1 %). Bez obzira što internet otvara izvrsne mogućnosti komunikacije sa svijetom, dio Poljaka i dalje će se sigurnije osjećati putujući u organizaciji turističke agencije. Već nekoliko godina na tržištu je vidljiv trend da se organizirana kružna putovanja iz Poljske u Hrvatsku održavaju tijekom cijele sezone te da se produžuju na pred i posezonu. Također, raste broj kružnih tura koje poljski organizatori putovanja uključuju u svoju redovnu ponudu.

Poljaci često odsjedaju u hotelima i motelima (41,6 %), a veliki je i udjel onih koji ljetuju kod rodbine ili prijatelja (36,1 %).

Godine 2016. troškovi putovanja u inozemstvo povećani su s 2.122 PLN (oko 3.680 kuna) na 2.232 PLN (oko 3.872 kuna). Izdaci za prijevoz iznose 33,3 % troškova, a smještaja 26,9 %. Zbog porasta plaća i životnog standarda u narednih nekoliko godina očekuje se povećan trend potrošnje.

Poljaci najviše putuju u ljetnim mjesecima te za vrijeme zimskih školskih praznika. Pojavio se trend kraćih odlazaka na godišnji odmor, dva do tri puta godišnje. U prednosti su destinacije s vrlo dobrom zrakoplovnom povezanošću.

Pregled organizatora putovanja

Veliki organizatori putovanja

- Rainbow – prvi u organizaciji putovanja u Hrvatsku – ljetovanje i kružne ture
- Itaka – kružne ture
- Neckermann – ljetovanje
- TUI – ljetovanje

Manji organizatori putovanja

- Almatour Katowice – kružna putovanja
- Delta Travel – ljetovanje i kružna putovanja
- Gandalf Travel – ljetovanje
- Marco – ljetovanje
- Michalska Travel – ljetovanje
- Novasol – apartmani
- Oskar – turizam mladih
- Rego Bis – ljetovanje
- Skarpa – ljetovanje
- Sumada Travel – ljetovanje
- Tęcza – kružne ture
- Vacansoleil – kamping

OSVRT NA 2017.

OSVRT NA STANJE NA EMITIVNOM TURISTIČKOM TRŽIŠTU

Istraživanje portala Noclegowo u srpnju 2017. koje je provedeno na 2.755 vlasnika apartmana i kuća za odmor u Hrvatskoj

- više od 50 % poljskih gostiju koristi apartmane i kuće za odmor
- 64,9 % objekte za ljetovanje pronalazi preko internetskih rezervacijskih sustava
- 45,5 % za odabir objekata koristi vlastitu internetsku stranicu i/ili profil društvenih mreža
- 44,5 % za odabir objekata koristi reklame na drugim internetskim stranicama
- 23,5 % objekte za odmor pronalazi preko organizatora putovanja ili putničke agencije

- 18,4 % koristi ostale oblike
- 65,3 % Poljaka svoj boravak rezervira preko *online* bukinga
- 52,7 % telefonom ili e-poštom
- 13,5 % na licu mjesta
- 14,4 % koristi ostale oblike rezervacije

Hrvatski iznajmljivači kod poljskih gostiju cijene kulturu ponašanja, komunikativnost i skromnost.

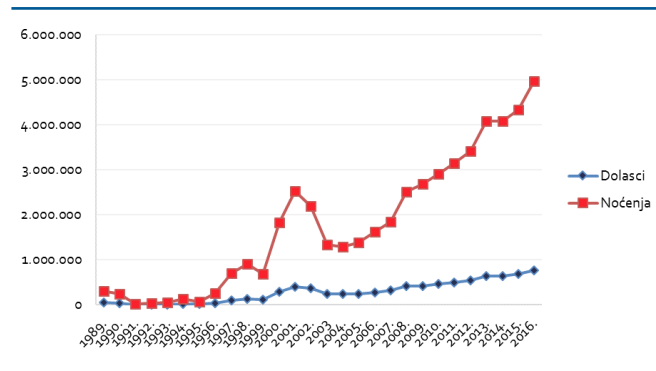
Sigurnost je glavni čimbenik odabira destinacija za putovanje. U tom pogledu Hrvatska je idealan i prirodan odabir za goste iz Poljske.

PROCJENA UDJELA TRŽIŠTA U UKUPNOM HRVATSKOM TURISTIČKOM REZULTATU

POLJSKA	Dolasci			Noćenja		
	apsol.	indeks	1989.=100	apsol.	indeks	1989.=100
1989.	46.331		100	307.110		100
1990.	39.530	85	85	231.952	76	76
1991.	3.957	10	9	16.655	7	5
1992.	5.511	139	12	33.732	203	11
1993.	6.578	119	14	46.903	139	15
1994.	17.892	272	39	133.013	284	43
1995.	10.227	57	22	68.530	52	22
1996.	36.000	352	78	248.000	362	81
1997.	97.765	272	211	702.941	283	229
1998.	131.049	134	283	899.876	128	293
1999.	104.893	80	226	679.487	76	221
2000.	284.783	271	615	1.818.026	268	592
2001.	391.809	138	846	2.514.311	138	819
2002.	358.065	91	773	2.185.814	87	712
2003.	237.968	66	514	1.330.517	61	433
2004.	240.654	101	519	1.285.529	97	419
2005.	241.868	101	522	1.374.595	107	448
2006.	275.845	114	595	1.612.013	117	525
2007.	322.890	117	697	1.833.961	114	597
2008.	417.211	129	901	2.511.568	137	818
2009.	417.849	100	902	2.685.037	107	874
2010.	454.445	109	981	2.895.162	108	943
2011.	494.702	109	1068	3.134.012	108	1020
2012.	544.134	110	1174	3.407.685	109	1110
2013.	635.558	117	1372	4.079.123	120	1328
2014.	630.360	99	1361	4.077.639	100	1328
2015.	674.779	107	1456	4.323.421	106	1408
2016.	757.523	112	1635	4.963.896	115	1616

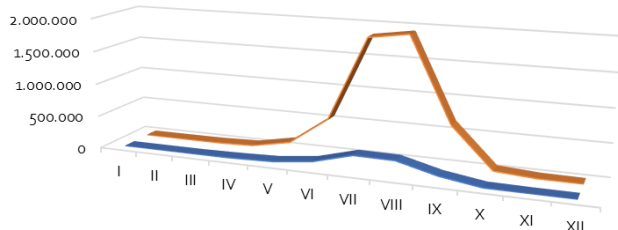
Izvor: DZS (komercijalni smještajni objekti)

Dolasci i noćenja poljskih turista, razdoblje 1989. - 2016.

REZULTATI ZA 2016. PREMA SUSTAVU eVisitor

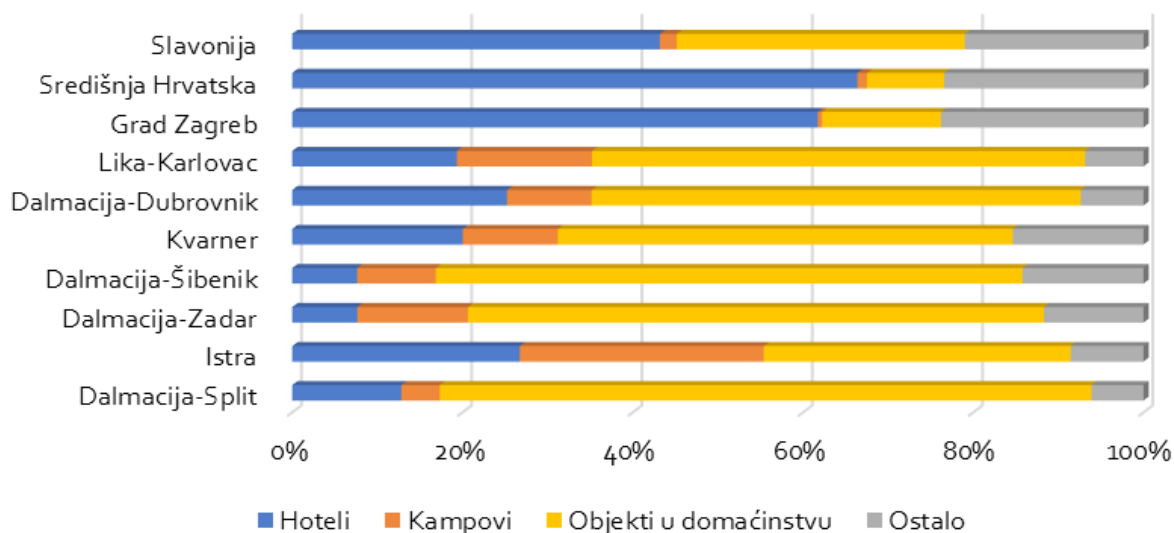
Dolasci i noćenja poljskih turista, 2016.

Top deset gradova/općina po noćenjima

	noćenja
Makarska	217.708
Baška Voda	205.801
Omiš	173.084
Orebić	160.264
Rogoznica	143.666
Šibenik	138.873
Gradac	134.943
Okrug	133.239
Podgora	128.811
Vodice	128.578

Noćenja poljskih turista po klasterima prema vrstama smještaja, 2016.

Dolasci i noćenja po klasterima

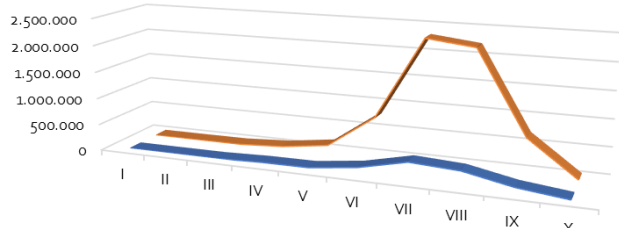
	dolasci	noćenja
Dalmacija-Split	253.740	1.910.248
Istra	100.952	707.236
Dalmacija-Zadar	84.138	606.956
Dalmacija-Šibenik	81.683	604.571
Kvarner	89.255	569.064
Dalmacija-Dubrovnik	64.831	457.722
Lika-Karlovac	49.482	157.733
Nautika	21.765	155.641
Grad Zagreb	20.423	34.152
Središnja Hrvatska	19.702	26.344
Slavonija	1.691	3.360
Ukupno	787.662	5.233.027

Dolasci po dobi i spolu

	muškarci	žene
0-5 godina	3,0%	2,8%
6-11 godina	4,8%	4,6%
12-17 godina	4,0%	4,1%
18-24 godina	3,2%	4,3%
25-34 godina	9,1%	9,8%
35-44 godina	13,1%	12,6%
45-54 godina	7,1%	6,3%
55-64 godina	3,9%	4,2%
65-120 godina	1,6%	1,7%

REZULTATI ZA RAZDOBLJE SIJEČANJ – LISTOPAD 2017. PREMA SUSTAVU eVisitor

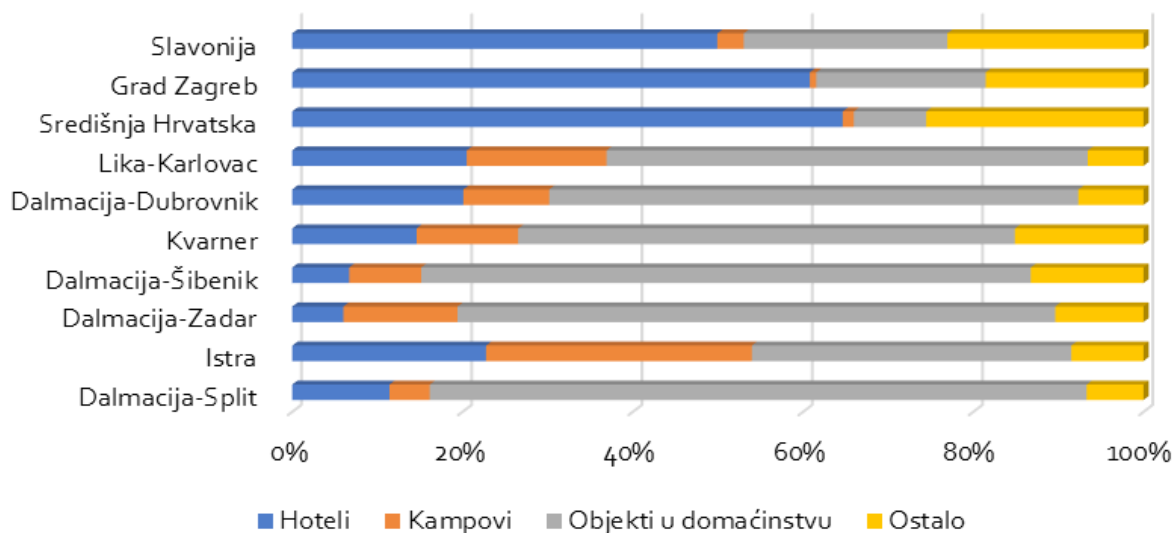
Dolasci i noćenja poljskih turista, I-X 2017.

Top deset gradova/općina po noćenjima

Grad/općina	noćenja
Makarska	268.791
Omiš	226.205
Baška Voda	211.735
Orebić	201.937
Šibenik	173.113
Rogoznica	172.037
Okrug	164.273
Gradac	160.865
Podgora	154.925
Vodice	143.051

Noćenja poljskih turista po klasterima prema vrstama smještaja, I-X 2017.

Dolasci i noćenja po klasterima

Klaster	dolasci	noćenja
Dalmacija-Split	315.187	2.321.682
Istra	124.435	849.897
Dalmacija-Zadar	104.495	777.296
Dalmacija-Šibenik	97.903	717.948
Kvarner	105.756	670.516
Dalmacija-Dubrovnik	75.159	525.524
Lika-Karlovac	64.587	208.426
Nautika	24.492	175.374
Središnja Hrvatska	29.338	38.462
Grad Zagreb	22.859	34.875
Slavonija	2.718	4.411
Ukupno	966.929	6.324.411

Dolasci po dobi i spolu

Dobna skupina	muškarci	žene
0-5 godina	3,1%	2,9%
6-11 godina	5,2%	5,0%
12-17 godina	4,4%	4,5%
18-24 godina	3,1%	4,0%
25-34 godina	8,2%	9,1%
35-44 godina	13,2%	13,0%
45-54 godina	7,2%	6,3%
55-64 godina	3,6%	4,0%
65-120 godina	1,5%	1,7%

Aktualni imidž Hrvatske

Od 1996. Hrvatska je omiljena ljetna destinacija Poljaka koji se u Hrvatskoj osjećaju ugodno i sigurno. Sklonost hrvatskom tržištu je tim veća što oba naroda pripadaju Slavenima, ali i zbog jezika (olakšana komunikacija), kulture i vjere. Odlična je i cestovna povezanost Poljske i Hrvatske. Poljaci u razgovorima o Hrvatskoj uvijek naglašavaju da se, bez obzira na svoj imovinski status, nikada u Hrvatskoj ne osjećaju gostima druge kategorije.

Ukoliko će se Hrvatska i dalje u Poljskoj predstavljati kao jeftina destinacija s puno apartmana, postoji rizik da će u jednom trenutku Poljacima prestati biti atraktivna. Zbog podizanja standarda smještajnih kapaciteta i povećanja cijena, Poljacima treba pokazati da je Hrvatska *Premium* destinacija s izvrsnom raznovrsnom ponudom tijekom cijele godine. S ovakvim pristupom dobit ćemo iz Poljske goste bolje platežne moći.

Zrakoplovna povezanost s Hrvatskom

- Rainbow: Dubrovnik – jednom tjedno, Split – dva puta tjedno

- Itaka: Kvarner – jednom tjedno
- Wizzair – tijekom glavne sezone: Varšava – Split, Katowice – Split
- Ryanair – tijekom glavne sezone: Varšava Modlin – Zadar
- LOT
 - redovna linija: Varšava – Zagreb (tijekom cijele godine)
 - tijekom glavne sezone: Varšava – Split, Varšava – Pula, Varšava – Zadar

Autobuseri

Retman, RomaBus, Elabus – Europejskie Linie Autobusowe, GlobTourist – ljetne linije Poljska (skoro svi gradovi) – Hrvatska (Zagreb, Rijeka i gradovi Dalmacije).

Autobusni aranžmani iz Poljske za Hrvatsku bili su organizirani kao klasični odmorišni paketi i autobusne ture uglavnom u pred i posezoni. Paketi autobusom u 2016. i 2017. imali su vidljiv rast zbog povećane potražnje za putovanjima uzrokovane sigurnosnim i geopolitičkim okruženjem.

PREDVIĐANJA ZA 2018.

TURISTIČKA SEZONA 2018. – OPĆI POKAZATELJI

Preliminarna procjena turističkog tržišta/ukupnih odlazaka na godišnji odmor u inozemstvo

Bitan čimbenik pri odabiru odmorišne destinacije bit će sigurnost, iako je vidljivo kupovanje aranžmana za Egipat, Tunis i Tursku.

Preliminarna procjena redosljeda omiljenih destinacija

Prema procjenama Poljskog saveza organizatora puto-

vanja, Poljaci za svoj godišnji odmor biraju Grčku, Tursku, Egipat, Španjolsku, Bugarsku, Italiju, Albaniju, Maltu, Austriju i Tajland, a s obzirom da su poljski organizatori putovanja tek krajem listopada počeli prodavati ponudu za ljeto 2018., Hrvatska nije uključena.

Prema statistikama prijašnjih godina, Hrvatska je jedna od omiljenih ljetnih destinacija, u koju dio Poljaka samostalno organizira putovanje koristeći *online* buking te dugogodišnja poznanstva s domaćinima.

TURISTIČKA SEZONA 2017. – HRVATSKA

Okvirna procjena ukupnog broja dolazaka i noćenja u Hrvatskoj

Na turističku sezonu 2018. najveći utjecaj će imati razvoj geopolitičke situacije u Hrvatskoj, kao i socioekonomska kretanja u Poljskoj. S današnje perspektive, Hrvatska može biti blago optimistična.

Najave zastupljenosti Hrvatske u programima organizatora putovanja

Najveći organizator putovanja Rainbow planira povećati

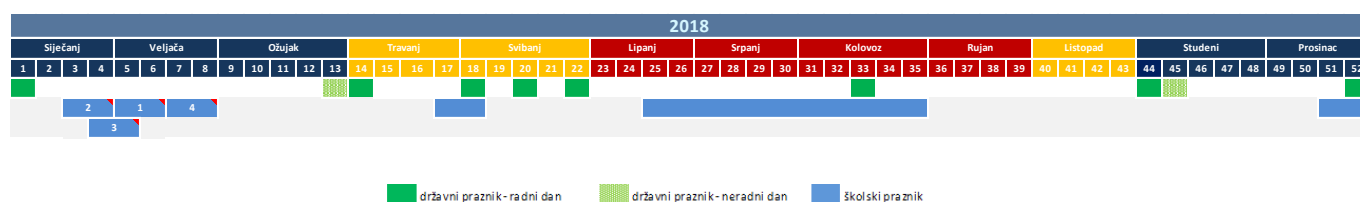
svoj udjel u tržištu pripremajući novu ponudu i pokušavajući produžiti sezonu na pred i posezonu. Itaka i dalje ostaje s dosadašnjim proizvodima.

Mjere koje bi prema mišljenju organizatora putovanja trebalo poduzeti u 2018.

Autobuseri

- Retman: redovna linija Poljska – Hrvatska, svaki petak od 27. travnja do 30. rujna 2018.

Kalendar praznika i blagdana

Državni praznici i vjerski blagdani (Public Holidays)	2018.	Dan u tjednu	Tjedan u godini
Nova godina (New Year's Day)	1.1.2018	Ponedjeljak	1
Sv. tri kralja (Epiphany)	6.1.2018	Subota	1
Uskrs (Easter)	1.4.2018	Nedjelja	13
Uskrsni ponedjeljak (Easter Monday)	2.4.2018	Ponedjeljak	14
Državni praznik (Public Holiday)	1.5.2018	Utorak	18
Državni praznik (National Holiday of the 3rd May)	3.5.2018	Četvrtak	18
Tijelovo (Corpus Christi)	31.5.2018	Četvrtak	22
Velika Gospa (Holy Mary)	15.8.2018	Srijeda	33
Svi sveti (All Saints)	1.11.2018	Četvrtak	44
Dan nezavisnosti (National Independence Day)	11.11.2018	Nedjelja	45
Božić (Christmas Day)	25.12.2018	Utorak	52
Sv. Stjepan (Boxing Day)	26.12.2018	Srijeda	52

Izvor: http://www.canberra.msz.gov.pl/en/embassy/official_holidays/

Školski praznici	2018.		
	Početak	Kraj	
Božićni praznici i Nova godina	25.12.2017	31.12.2017	
Zimski praznici - Lubelskie, Lodzkie, Podkarpackie, Pomorskie, Slaskie	29.1.2018	11.2.2018	1
Zimski praznici - Podlaskie, Warminsko-Mazurskie	22.1.2018	4.2.2018	3
Zimski praznici - Kujawsko-Pomorskie, Lubuskie, Malopolskie, Swietokrzyskie, Wielkopolskie	12.2.2018	25.2.2018	4
Zimski praznici - Dolnoslaskie, Mazowieckie, Opolskie, Zachodniopomorskie	15.1.2018	8.2.2018	2
Proljetni/Uskršnji praznici	29.3.2018	3.4.2018	
Ljetni praznici	23.6.2018	31.8.2018	
Božićni praznici i Nova godina	23.12.2018	31.12.2018	

Izvor: Eurydice